

ნიკოლოზ კურტანიძე

პარკია

წინაპართ ცრემლი ცივ ლოდებში ცივად
ნაჟური,
კლდეში ნაკვეთი ციხე-ქალაქი,
გასაოცარი,
კედელზე ხატად გარჩენილი – წმინდა
ქალწული,
ქართველი ხალხის სიამაყე და
სალოცავი.

კაცს ჟრუანტელი დაუვლის და
გულისწვერს მონვავს,
თუ მან შეიგრძნო სულიერად ეს რა
განძია,
მტერს დააფიქრებს, ფრთებს შეასხამს
წინსვლისკენ მოყვასს,
მარად უკვდავი, დიდების ხატი, ჩვენი
ვარძია.

თითქოს იქ ვდგავარ კლდეში – ტაძრის
გადმოსახედზე,
თვალთ ვაცილებ ომში მიმავალ
უძლეველ ლაშქარს,
ამოუვლია, ო! შეღმართი, უკვე
რამდენზე,
ლოცვად მომავალ, მეფეთ-მეფე
ფეხშიშველ თამარს.

–საუკუნეთა ბილიკებზე
გადმოვიქროლე,
მშობელო ხალხო! შემოგწირავ რაც
გამაჩნია,
ოლონდ უკეთეს მომავლისთვის
მედგრად იბრძოლე,
აღაშენებდე ახალ გელათს, კვეთდე
ვარძიას.

საამოვლოვ!
შენ რომ გამოგაღვაძა

გამიტყდა ღამე, საბაბი? არ მაქვს,
გული კი კვნესის, რატომ? არ ვიცი,
შენს მომავალზე ფიქრს ხნული გააქვს –
მინდა გერგუნოს ბევრი მაისი.

კრიალა ზეცა გეხუროს თავზე, –
მინამ შესცინოს ბარაქიანმა,
სიმღერა ყველამ სჭექოს ერთ ხმაზე,
იხაროს ყველა ადამიანმა.

გული საგულეს იყოს ჩამჯდარი, –
მშვიდად ზვერავედეს ირგვლივ
გარემოს,
იდგეს დარი თუ, იდგეს ავდარი
ის ეროვნული მაინც აკეთოს,

–სამშობლოვ! შენ რომ გამოგადგება,
შენ რომ მოგიყვანს ნამდვილ მაისებს,
ყველამ რომ ისეთ მრწამსზე დადგება
შენს ავსა და კარგს გაითავისებს.

საკუთარ ბაღში დაკრეფს ყვავილებს,
სამსხვერპლოდ დასდებს მთელ
ვარდთა კონას,
თავზე გვირგვინებს დაადგამს
წყვილებს,
მუხლზე დადგება შენს ნამდვილ მონად.

რწმენის კედლო!

რწმენის კედლო! მტკიცე კედლო!
აგურ-აგურად, ნაწვავ-ნადებო,
თითქოს მინდა რომ ხელით შეგეხო
და გოჯა-გოჯა კარგად გეფერო.

შენი მასალა სუფთა თიხაა,
მშობლიურ მიწის გულში ნადები,
შენი დულაბი ოქროს სილაა,
მშობელი ხალხის ხელშენახები.

მოზველილია წინაპრის სისხლით,
ქართულ ზღაპრების ზედ დამატებით
აშენებული თავის განწირვით,
ხალხურ სიმღერის მუდამ თანხლებით.

რწმენის კედლო! ჩემო კედლო!
ჩემო კერპო და გადამრჩენელო,
სულ გოჯა-გოჯა უნდა გეფერო,
ზედ სულ ამბებად გადაგენერო.

კალმად ავიღებ საჩვენებელ თითს,
ამბად მედროვის ნაკლს და გმირობას,
მელნად გავიღებ ჩემ საკუთარ სისხლს,
დევიზად გავხდი გულახდილობას.

გასწორებისთვის ნაკლი ვაჩვენოთ,
განწირულები გადავარჩინოთ,
გმირობა კიდევ მუდამ ვადიდოთ,
გამრჯე მარჯვენა არ გავანზილოთ.

რწმენის კედლო! მტკიცე კედლო!
შენ ისევ მკვიდრად უნდა გაშენოთ,
რომ გაიტანო ბურთი და ლელო
სიცოცხლე აღარ გადააშენო.

შენ ყველგან ჩვენი კარგო მშველელი,
სადაც არა ხარ შიშის ხერხელია
გაჭირვებაში გამოწამუნო,
უშენოდ, კვნესა კაცის ბედი.

მაშ! მოგინოდებთ ყველგან და ყველას,
რწმენის კედელი მტკიცედ ვაშენოთ,
ყველამ ვიშრომით ყველგან და ერთად,
სიცოცხლე ფუჭად არ გადავთელიოთ.

ქმობის ჟამი არის

მე არ ვიცი რა და როგორ,
მაგრამ ის კი მესმის –
სიხარული ჩაკვდა ჩემში
– მუზა გაქრა ლექსის.

გული მუდამ ოხვრავს, კვნესის,
სიცილს სევდა ახლავს.
იმედი მაქვს მხოლოდ ღმერთის
ანწყო ისე მტანჯავს.

მშრომელ ხალხის ოხვრა ისმის,
მეომრების კვნესა.
ქართველების გენოციდი
კვლავ გრძელდება დღესაც.

ღმერთმა მოგვცა სამოთხე და
სხვას სიხარბე ახრჩობს,
შურით ჩვენსკენ მოიწვეს და
პირში გვაცლის სარჩოს.

მოდმე, მოდმეს გადაჰკიდა;
ზოგს ჰკლავს, ზოგსაც ქრთამავს
ლაჩარს ცოცხლად იმონებს და
ცოცხლად მარხავს თამამს.

გელათს ბორგავს დიდი დავით!
მოცლა არ აქვს ცხედარს;
მეფე უხმობს ბილიკებზე
ათასი წლის მხედარს.

ვარძიაში თამარ მეფე
ლაშქარს კრებსო თითქოს
ქუდზე კაცს და გამარჯვებას
ძველებურად ითხოვს.

შეკავშირდით ქართველებო,
მტრის ხმაური ისმის.
თუ კი შეგრჩათ დავითის და
თამარ მეფის სისხლი.

გაიხსენეთ დემეტრე და
ცოტნე დადიანი
თავდადების, მეგობრობის,
ძმობის ჟამი არის.

ღმერთო, ამას ნუ დაუშვია!

ისეთი რამ ხდება ჩვენში,
ვერ ვიტყოდი კარგია,
მონაწილე ამ პროცესში
ისევ ჩვენი ხალხია.

თითქოს ტვინი გაიყინა,
თითქოს ყველას აციებს,
ველარ ვხედავთ ცად აფრენილ
ბულბულებს და არწივებს.

წლები სულ გადაირია,
წლებმა ისე დაქროლა,
აღარ არის აღმაფრენა,
თითქოს სულაც არ მოვა.

თითქოს ზეცა დაიხურა,
ტყვიისფერი გამხდარა.
მარტო ფული სიცოცხლისთვის
არასოდეს არ კმარა.

თითქოს ისე გაუცხოვდით,
როგორც ჭრელი პეპელა,
ველარ ვიფრენთ ცის ლაჟვარდში,
ფრთებს ჩამოვყრით ნელ-ნელა.

ჩავეშვებით სადღაც ბნელში,
ლამურებად ვიქცევით,
ქართველობას ველარ შევძლებთ,
ჯოჯოდ გადავიქცევით.

ღმერთო! ამას ნუ დაუშვებ,
ხალხო! ამას ნუ ვიზამთ,
პატივი ვცეთ მომავალს და
ამდენ ცოდვას ნუ ვზიდავთ!

შვილს და შვილიშვილს
ვეძახი

ერთი ნაკვეთი ვიყიდე,
ჩემი ბავშვობის ყანაში,
არ მქონდა უკვე იმედი
ამ დროის ჰარამხანაში.

ორნი ვიყავით ყანაში –
მე და ბატონი ზაველი,
თითქოს ამხელა ნაკვეთი,
მოჩანდა ერთი მტკაველი.

ჩვენც წლებით დახუნძლულები,
ვითომ, ნაპირებს ვზომავდით,
თითქოს ბავშვები დავზობდით,
იმედი გვქონდა მომავლის.

მე, მამა მელანდებოდა,
ხნული გაჰქონდა ლელესთან.
მე სად ვიშოვო გუთანი?!
მამის გარეშე მეძნელა.

გაყიდა... მე კი ვიყიდე,
რატომ? კითხვა ჩანს საეჭვო,
გუთანი თუ არ მოვხახე
მინას ბარი არ დაერჭო.

მინა თუ არ გაფხვიერდა,
არ აშრილდა ვენახი,...
მომავლის ლაბირინთებში
შვილს და შვილიშვილს ვეძახი.

ქმობა

რად მინდა მაშინ ძმობა
მამულს თუ გავცვლი პურზე,
თუ მიმიძინე გრძობა
ქვა ჩამომკიდე გულზე.

თუ დამიჩლუნგე ხმალი,
თუ დამიკარგე ენა,
თუ დამიჟანგე ფარი,
თუ დამიკარგე რწმენა,

მიჯობს ახლავე მოვკვდე,
ის ძმობა დარჩეს ოხრად –
და მამალმერთი მგმობდეს
დარჩენილს წუთისოფლად.

ფრიდონ ზოიძე

ნამო მოწამეთას გამოცხადება!

ნამო, გამოცხადება მოწამეთას, გვიხმობს წყალნიღბელს ხავერდები... ნამო გავერდით მტერიან ქორებს, თორემ ნაადრევად დავერდებით!

სადღებრძელო

უფალო გვიკურთხე პური და მარილი, დალოცე ქართული წესი და ადათი!

ბოგირი

ნუ მომიხურავ ტრფობის ალაყაფს, თვალთ გამიდე გულზე ბოგირი...

ანდამატივით მიზიდავ, გიხმობ! გულ-მკერდს გიმშვენებს თვლები ამარტის...

უთქმელ სიყვარულს, ველარ გავუძლებ, ვინ გამიკმარავს ამგვარ საქციელს!?

შენზე ძვირფასი სხვა მე არა მყავს... ჩემზე ლამაზად — თქვი ვინ მოგივლის!?

სამყაროს რა ჭირს!?

სულაც არ არის, ვხედავ საჭირო, ფიქრთა მღვიმეში თავი ვანამო!

პოეტთა ხმაურს მიაქვს ქვეყანა, ლექსებით როდის გასწორდა მრუდი!

რა ჭირს სამყაროს, ლექსის სანაილო? იქნებ დალაგდეს, იქნებ ვაცალოთ!

გაბუას ნაამბობი

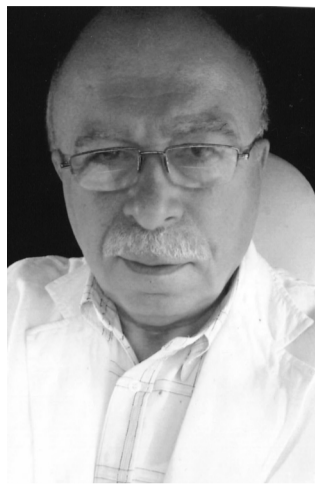
ხედავ, კლარჯეთთან რომ სერებია? მერე დავაკება მისდევს მინდორს, ნაძვანარს — ნიფლები რომ ერევანს,

ქალაქის გემი

გელოდებოდი კვლავ ჩემს აჩრდილთან... შენ არ მოხვედი, მერე განვიმდა!

არ გახდე ოსმალ!

გავცქერი შენისლულ და ქვიან არსიანს, ხაფანგში ჩავარდნილ მგელივით ვცოფდები!

რობერტ ადარი (აჯიაშვილი)

***

ჩემო თბილისო, მწარე დროებამ სულიერად გამანადგურა, გემუდარები, „თითქოს გაგქექ“ -

პატარობიდან რომ უყვარდა შენი სამყარო! მე ჩემმა ბედმა აქამომდე მახვტიალა,

ახლა უშენოდ აქეთ-იქით ცოდვებს დავატარე, შენზე ვლოცულობ, პატიებას შეგან მოველი,

***

ხარ ანგელოზი, სიტყვას ვამბობ კაცურს და ალაღს, ამ ლექსს შენ გიძღვნი გულით, სულით

ბუხარით აგანთებ და აგიბუნტებ გრძობის კარებს, ეს თვალე შენს მკერდისკენ გამობრძან,

იცის ყველამ შენი ფასი, მე კი ჩემი ლექსით ვფასობ, საყვარელო, ლექსს რომ გიძღვნი და

ფიქრის ზღვის პირას

ამაღლებული სულით-გულით სადღევრძელოს ვსვამ, იმ ნოსტალგიის, ისრაელში გულს რომ

მონატრებისას დიდი სევდით ვსვამ სადღევრძელოს და იმ ცრემლების, ჩემს თვალებს რომ

გეპატიუებით აღთქმულ მინის მოსახილველად, თქვენთან ყოფნის და მოფერების რეკორდებს მოვხსნი

ვზივარ და ვდარდობ ლიძავაზე, სოხუმი-გაგრაზე, ღანვებს მისველებს ცრემლები და ვგრძნობ,

რომ ვებრძვები, ტალღა მოგორდა, ჰკოცნის ნაპირს და მომაგონდა შავი ზღვა, გაგრა საყვარელი და მაგნოლია.

ნოდარ კობერიძე

იმავერატორის სკამი

ვეუძღვნი გამოჩენილი ქართველი მწერლის გურამ ფანჯიკიძის ნათელ ხსოვნას

რომი, ეს მართლაც მარადიული ქალაქი ჭაბუკობიდან, არა, უფრო ადრეული, შეიძლება ხატოვნად ითქვას, მისი ცხოვრების ისტორიის "პალეოლითის" ხანიდან, მუდამ მისი აღმაფრენა "ბრძანდებოდა". და ეს აღმაფრენა მიმქრალი ვეზუვივით მარად თან სდევდა და აი, როგორც იქნა ლამის ნახევარ საუკუნე განვილილ ელირსა... სისხამი დილა გახლდათ, როცა რომის რკინიგზის სადგურ ტერმინეში ჩამოვიდნენ. სასტუმროში დაბინავდნენ თუ არა (ფეხბურთელთა გუნდს გამოჩენილ მწერალთან ერთად მხოლოდ ერთი დღე-ღამით ჩამოჰყვა) ვერ მოისვენა, არც breakfast-დილის საუზმეს რომ ეძახიან მირთმევა უნდოდა, მაგრამ გამოჩენილ მწერალს ხათრი ვერ გაუტეხა, უფრო სწორედ მის ლოგიკას-ჯერ ყველაფერი დაკეტილი იქნება, ნუ ჩქარობ ასეო და უგულოდ შეექცა საუზმეს და მანგოს წვენი კი ესიამოვნა და იმ ლამის კაშხალგარღვეულ ენერგიას ის ძალები შემატა, რომელიც ამ ისტორიულ ერთ დღის "გადარბენაში" დაეხმარებოდა.

-კორსოს ქუჩით დავიწყოთ, - უთხრა გამოჩენილმა მწერალმა,-თითქმის ერთ არეალშია მოქცეული ფანტანი ტრევი,ესპანეთის მოედანი, პანთეონი, ნაპოლეონის მუზეუმი, იქიდან ვატიკანს მივაშურით და კოლიზეუმით დავამთავროთ. შენ მგონი რალაციის ყიდავა გინდოდა. -კი, კი, ფეხსაცმელი მინდა ვიყიდო,- შეხედეთ-მარცხენა ფეხის წვერი ასწილამის ლანჩი გავარდეს, მით უმეტეს იტალიური ფეხსაცმელი ხომ განთქმულია მთელ მსოფლიოში. მაგისტვის ფული ცალკე მაქვს გადანახული. -ძალიან კარგი, არც ეგაა პრობლემა, ეგ სულ ბოლოს გავაკეთოთ, თორემ ფეხსაცმლის ყუთით ხომ არ ირბენ ქუჩაში. შეიძლება მუზეუმში არც კი შეგვიშვან. მერე სასტუმროში დავტოვოთ შენი "ბაბაჯანას ქოშები და ფეხბურთზე წავიდე. -კი ბატონო, ორი აზრი არაა, მასე ვქნათ, რომ იტყვიან სირბილით მოიარეს, ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი ღირშესანიშნობები. ფანტან ტრევიში ფული ჩააგდე, ესპანეთის მოედანზე ქვის კიბეზე სიმბოლურად ჩამოჯდნენ, ვატიკანის მოედანზე პაპი იოანე-პავლე მეორე წირვას ატარებდა, ცოტა ფეხი იქ შეასვენეს. წმინდა პეტრეს ტაძარში შესულს მისმა სილიადემ რეტი დაასხა, სულხან საბა წარმოიდგინა. ტანში გააჟრიალა. პანთეონში - ამ სასწაულ ნაგებობაში, რომელსაც გუმბათი ღია აქვს და იქიდან გამოჩენილი

ცა გაჯადოვებს,რაფაელის საფლავის წინაშე ქედი მოიხარეს და უკვე სამი საათი იყო, როცა კოლიზეუმისკენ გასწიეს. კოლიზეუმში, ეს ძველი რომის იმპერიის სიამაყე, ამაყად იდგა. მის დანახვაზე გაშეშდა. ბილეთები აიღეს და შიგ შევიდნენ და თითქოს ყველა კუნჭული რომ მოიარეს შენიშნა კოლიზეუმის ერთი შემადლებული ადგილი ნითელი ხავერდოვანი თოკით იყო შემორაგული, შიგნით კი ნითელი ხალიჩა ეფინა. დაინტერესდა. გამოჩენილმა მწერალმა. აუხსნა: ეგ იმპერატორი სკამია, მანდ იჯდა ხოლმე იმპერატორი თავისი პატრიცებით და მატრონებით გარს შემორტყმული. გლადიატორთა ბრძოლის დროს და მაქედან ესალმებოდა იგი, როგორც მაშინ იტყოდნენ-რომის ხალხს და ხელის ერთი მოძრაობით მაქედან წყვეტდა ხშირად გლადიატორთა და არამატრო გლადიატორთა ბედს. -არ შეიძლება იქ შესვლა?-იკითხა. -კი როგორ არა, ოღონდ იმდენი ღირს ბილეთი, რომ შენი ფეხსაცმლის თანხა თუ შეწვდება. ნამოდი წავიდე, არ დავაგვიანოთ. -ბილეთი სად იყიდება, -იკითხა რალაცი მონუსხული ხმით. -აგერ პირდაპირ. სალაროსთან მივიდა, თანხა იკითხა. მართლაც მისი ფეხსაცმლის საყიდი თანხა დაუსახელეს. ერთხანს შეყოვნდა, მერე პორტმანე გადახსნა და საგულდაგულოდ ჩაკეცილი თანხა ამოიღო და გაუნოდა.

გამოჩენილი მწერალი ყოველივეს რალაცი თბილი ღიმილით უყურებდა და თუ კარგად დააკვირდებოდით მიხვდებოდით, მას უკვე განვლილი ჰქონდა იგი გზა. მცველმა ნითელი ხავერდოვანი თოკი ჩამოხსნა და ნითელ ხალიჩაზე ჯადოშეყრილივით შედგა ფეხი. ვერაფერს ხედვდა, არაფერი აღარ ესმოდა. მოოქროვილ სავარძელში ჩაჯდა თუ არა წამს აენტო, დაინახა რომის ხალხი როგორ ესალმებოდა მას-იმპერატორს! ნელა, ღირსეულად წამოიშრათა და მარჯვენა ხელის წინ გაშვერით მიესალმა "თავის ხალხს". რომელთა აღტაცებულმა შეძახილებმა რეალობას საბოლოოდ მოსწყვიტა. მთელ ტანში მოელამუნა, ხუმრობა საქმე ხომ არ იყო?! იმპერატორი თავის სტიქიონში იყო. თავი ასწია, დაინახა რომელთა ღმერთი იუპიტერიც ესალმებოდა, "ტოგა" გაისწორა გვირგვინი კარგად მოირგო...კარგა ხანს იდგა ასე გაქვავებული მისი სხეული, სული კი სად დაჰქროდა მაგი ვინ იცის და რომ არა მცველის შეხება, რომელმაც ანიშნა თქვენი დრო გავიდაო და სხვა "იმპერატორები" თავის რიგს ელიანო ვინ იცის კიდევ რამდენ ხანს იქნებოდა დაყუდებული, დაბნეული ნაბიჯით გამოალაჯა, სადაც გამოჩენილი მწერალი მოსიყვარულე მრავლისმთქმელი ღიმილით ელოდა. არაფერი უთქვამს, ორივე "ნაიმპერატორალმა" უხმოდ დატოვეს კოლიზეუმი. თბილისში ძველი ფეხსაცმლით დაბრუნდა!

შოთა კობიაშვილი

საგალოპალი

სავსეა ფესვი ყოველი ვაზის, თავზე მზის სპექტრიც მრავალფერია... რამდენი ვაზიც გვიდგას მიწაზე, იმდენი მრავალუამიერია. ყურს უდგებს მტკვარი და ალაზანი ენგურს და რიონს, ჭოროხს და არაგვს... მე საქართველოს სიმხნეს დავხარო, მისი მომავლის ფიქრი დამდარავს.

ჩემი სიცოცხლის ტკბილო აკვანო, მე შენ მიყვარხარ მრავალფერულად, შენა ხარ ჩვენი სულის ძახილი, ჩვენი სიმტკიცე და ერთპირობა.

ვინ იცის, შენი ძალა სად არის?... ჩვენი სიცოცხლე შენზე ფიქრია, ის შეკრულია მტკიცე დულაბით, რასაც სამშობლოს სიმღერა ჰქვია.

სულ იკაშკაშებს სხივურ ნათებად ქართული სულის მძლავრი გენია... სიცოცხლე ხმებად რომ იქარგება, ხმები მზის სხივთა მონაფენია.

მზით რომ ივსება ჩვენი ფიალა, სიცოცხლით სავსე და ხშიერია... რამდენი ვაზიც გვიდგას მიწაზე, იმდენი მრავალუამიერია.

***

რა ნყვდიადი დადგა ირგვლივ, სიბნელეში როგორ ვიცი? ჩრდილი ადგას მეფის გვირგვინს, სირუმეშიც არის ხიბლი. ლამაზია, ვინც მე მიცქერს და მე ვწვდები მალლა ცისფერს, შენს ანთებულ სხივებს ვიჭერ, შენი შუქი დავიფიცე. ვიცი, შენვე აღმაზევებ, ვიცი, შენვე დამამინებ.

***

ფანჯრებს ვალებ და ვხედავ გისოსებს, სევდით შეპყრობილ თვალებს ვიცოცხლებ; ღრუბლები მოსჩანს სადღაც უჯრედში... ო, მოთმინება, ღმერთო, მიბოძე.

ფანჯრების შიგნით ხრჩოლავს სიცოცხლე, ციმციმებს, ქრება, ისევ ენთება... მე ჩემი სულის კართან ვილოცებ, ღმერთო, ისმინე ჩემი ვედრება.

ფანჯრის რაფაზე ჭკნება ვარდები, ხეს დასცვენია ნანაზარდები... და მე თუ ისევ ვხედავ გისოსებს, იმედის სხივო, ნუ გაიოცებ.

ჩემო არწივო!

მყინვარწვერიდან მოსულხარ, შენ, მთის არწივო ჩემო, იქნებ წინაპართ სული ხარ, ცით გადმოსული ზემოთ?!

წმინდა გიორგის მგზავრი ხარ, წინ რომ მიმიძღვის ძლევა, მათა კალთებზე გაზრდილო, კლდესთან შეზრდილი ხე ვარ.

დიდი ხარ, ჩემო ქვეყანავ, დაუთმობელო ჩემო, შენ, წინაპრების აჩრდილთა ჭრილობავ მოურჩენელო.

არ დამიღონდე არასდროს, ქართველის დედავ და ნულო, ჩემო ვაზო და ვენახო, ხვალ ღვინოდ დასაწურო.

***

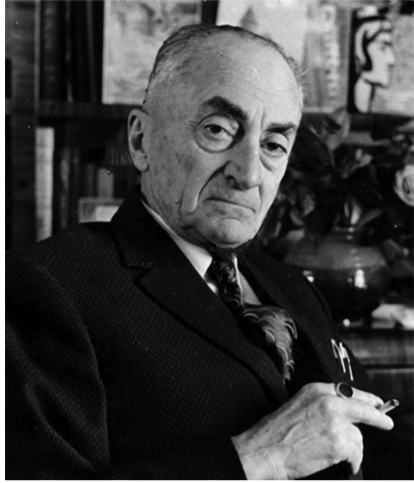
სიმართლემ მომკლას, - არა, არა, არა ვჩივივარ... ზღაპრებს არ ვეტრფი, - პანანინა განა ჩვილი ვარ... სამართლიანი მე მცირედი ლუკმაც მეყოფა. მცემონ და მგვემონ და ათასგზის ხელიც შემომკრან, - ეკლიან გზას ვერ მივიჩნევ ვარდნაფენად, „ვინც არ არის კახაბერი, მას ვერ ვიტყვი კახაბერად“.

***

ჭეშმარიტება ნათელია, სხვა რა ედრება? ის მარადია, ის არ ცვდება და არ ბერდება... თუმცა სდევნიდნენ ათასგვარი შავი ძალები, დღესაც ატყვია ხელ-ფეხს მათი ნალურსმანები.

***

ერთი ობოლი ფოთოლი გაზაფხულის ჟამს მოწყდა... თვალს ადევნებდა გამვლელებს გაფითრებული მორცხვად. ასფალტზე დაბულულავდა, გაოგნებული თრთოდა... წამი მისდევდა წამებს და ნიავიც ოდნავ ქროდა... ერთი ობოლი ფოთოლი გაზაფხულის ჟამს მოწყდა...

კონსტანტინე გამსახურდია

კვირფასო პრაქტიკა!

მე ვაპირებდი შენთან ამოსვლას წყნეთში, მაგრამ ლეონიძემ, სანაშაველიძემ და კომპანიამ ისეთი შეურაცხყოფა მომაცემეს, ძლიერ ცუდ გუნებაზე ვარ და არ მინდოდა ამ გუნებით იქ მოსვლა.

კონსტანტინე გამსახურდიას უცნობი წერილები

(გაგრძელება. დასაწყისი - გაზ. „ქართველი ერი“. 1994, ივლისი; გაზ. „გრაალი“. 1996. № 2,3,6,7,8,9; გაზ. „კოლხური კოშკი“. 1996. № 28; გაზ. „XXI საუკუნე“. 2000. 15-21 აპრილი; გაზ. „100 მწერლის გაზეთი“. 2001. № 6; ჟურნ. „კრიტიკური“. 2001. № 4)

ერთი სიტყვით იმას ცდილობენ როგორმე დამასამარონ. აქამდის პოლიტიკურ მახეზღარობას ენეოდნენ, ახლა ეს აღარ გამოსდით და სხვა გზებით მგესლავენ.

ხვალ მე სამდღევანეო განცხადება შემაქვს და თუ თქვენ არ გამოექცემებით, ამას არ მოჰყვება სასიამოვნო შედეგები.

მე ყოველნაირად ვერიდებოდი შენს შეწუხებას, მით უმეტეს ახლა ისევე, მაგრამ გთხოვ შემომთავალო ხვალ რომელი საათზე იქნება მწერალთა კავშირში, რათა მომისმინო და ის განცხადებაც გაიტანო, რომელსაც სამდღევანეო გადავცემ.

თუ ხვალ არ შეგეძლება, ზეგ იყოს, ოღონდ დრო დამინიშნე.

გადაეცი ჩემი წრფელი სალაპი თქვენებს.

შენი ერთგული კონსტანტინე გამსახურდია 1958წ. 8.08

- 3. გიორგი ლეონიძე (1897-1966)
4. სანდრო შანშიაშვილი (1888-1979)

კვირფასო კამო პრაქტიკა!

სიტყვა სიტყვაა. ჩვენს ბალებს ისე შეუტყის ბელურებმა, სადაცაა ხელიდან გამოგვაცლიან. (მე ხომ შენისთანა ძლიერი ფეოდალი არა ვარ ყველას ეშინოდეს ჩემი)

ამიტომ მოდიტ ნელი და შენ ბავშვებიანად დღეს სადილად 5-6 საათამდის.

ჩვენსა იქნება ბესარიონ ჟღენტი თავისი ახალი მუშაობისთვის.

ძმური სალაპი

შენი კონსტანტინე გამსახურდია.

- 5 ნელი - ირაკლი აბაშიძის მუშაობა
6. ბესარიონ ჟღენტი (1903-1976)

***

სამი დღეა გირეკავ, ხმა ვერ მოგანვინე. გილოცავ ახალ წელს. დამიკოცნე შენი ანგელოზი ბავშვები, ნელის ხელზე ეამბორე. გისურვებ შენი ბრწყინვალე ტალანტის უფრო მეტად გამობრწყინებას.

გოცნი შენი ერთგული უფროსი ძმა

კონსტანტინე გამსახურდია

***

კვირფასო და დიდად პატივცემულ ვასილ ბაჩოშიძე!

დიდის ყოყმანის შემდეგ გაახლებთ ამ ბარათს.

ქვეყანამ უწყის თქვენი დიდი ღვაწლი ქართული კულტურის წინაშე. ეს თქვენ ივაჟკაცეთ და რეაბილიტირება მოუწყვეთ 1937 წელს დაღუპულ ჩვენს უბედურ მწერლებს: მ.ჯავახიშვილს, ტ.ტაბიძეს, პ.იაშვილსა და სხვებს.

ჩემთვის მარადის დაუვიწყარი იქნება ის მფარველობა, რომელიც თქვენ გაუწიეთ ჩემს მუშაობასა და ჩემს ოჯახს. მე არ

მინდა ისე მოვკვდე, რომ ეს ყოველივე სათანადოდ არ შევფასო.

ახლა შემდეგი სათხოვარი მაქვს თქვენდამი: თქვენ ალბათ მოგეხსენებათ, პარიზში დიდ მეცნიერულ მუშაობას ეწევა მსოფლიოში ცნობილი ქართველი რუსთაველოლოგი ვიქტორ ნოზაძე. უპარტიო კაცი „მენშევიკების“ მოძულე.

უბედურის სულის მოსახსენებლად მცხეთის სვეტიცხოველში.

ქართველი ხალხი არასოდეს დაივწყებს იმ დიდ ამაგს, რომელიც თქვენ დადევით ქართულ კულტურასა და ჩვენი ინტელიგენციის საბოლოოდ შენარჩუნებას.

ბარე თქვენს მიერ გაკეთებულ დიდ საქმეებს კიდევ ნაუმატეთ.

ეს უბედური ქართველი ემიგრაცია შავ დღეშია, ავადსახსენებელი მენშევიკების უტვინო პოლიტიკას აყოლილი დაიხოცნენ. დარჩა ახალი თაობა. ჩამოიყვანეთ ის უბედურები ჩვენს ბედნიერ სამშობლოში. (ამ სამი წლის წინად ორი თანამშრომელი გამომიგზავნა გენერალ ინაურმა და მთხოვა: ნადი ვეროპაში, პროფესორი ნოზაძე და სხვა ახალგაზრდები ჩამოიყვანეთ. ახლა ვნანობ, რომ ამჯერად გამბედაობამ მილაღატა და უარი შეუთვალე).

პირადად მოგახსენეთ ერთხელ: თქვენ რომ მიბრძანოთ ცეცხლს გავივლი, გნებავთ დამავალეთ, მე და რამდენიმე მწერალი და მეცნიერი გაგვგზავნეთ, ამხირაკლი აბაშიძის ხელმძღვანელობით, წესიერად ადამიანებს, ახალგაზრდებსაც ჩამოვიყვანო.

ეს იქნება ისტორიული საქმე.

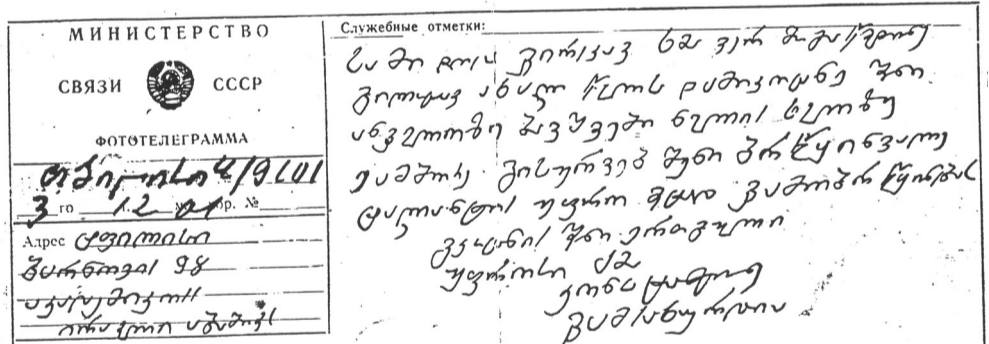
გული მიტირის, როცა ვგებულობთ, რომ ეს საცოდავები ბალღევით ქვითინებენ, როცა ჩვენი მოცეკვავენი პარიზს ჩადიან.

რათ გვირედა უკმაყოფილო ადამიანები გვეყავდეს სხვის კარზე!

აბა, რა დაშავდა თუნდაც იმითაც, რომ მე 1923 წელს პარიზში დარჩენა არ ვინდომე! და ჩვენი მთავრობა ჰუმანურობით მომექცა?

ამ ბარათს ვატან ჩვენ ძვირფას ირაკლი აბაშიძეს და გთხოვთ, მისივე პირით შემომითვალეთ პასუხი.

მარადის თქვენი ერთგული კონსტანტინე გამსახურდია

სიკვდილის კვირბაღალში მან გულისშემძრავი წერილი მისწერა ჩვენი მწერალთა კავშირის თავმჯდომარეს, პოეტს, აკადემიკოსს ირაკლი აბაშიძეს, სადაც იგი სწერს: მე არასოდეს ვყოფილვარ რუს მწერალ ბუნისავით მემარჯვენე. არც არავითარი კავშირი მქონია გერმანელ ფაშისტებთან. ეს წერილი გამოქვეყნდა პარიზულ ჟურნალში. მართლაც და რა დავაშავეთ ჩვენ? მოსკოვში ბექტავენ მონარქისტი პოეტის გუმბილიოვის ლექსებს, მონარქისტისა და მისტიკოსის მერეჟკოვსკის წიგნებს, კუპრინის მოთხრობებს და სხვათა. არ დამავინწყდეს: მონარქისტს ლ. ანდრეევს. თქვენი კი კაცობა კიდევ ერთხელ გვაჩვენეთ და გამოაცემინეთ რობაქიძის ზოგიერთი რომანი, რუსთაველის თეატრმა დადგას მისი დრამა დიდად ნიჭიერად დაწერილი: „ლამარა“. ნება დაგვრთეთ ორიოდ ტფილისი სიტყვა ვუძღვნათ მას ტრიბუნიდან და პრესაში.

როგორც პარიზიდან იუწყებიან მას უნატრია: „არაფერი არ მინდა ამქვეყნად: რამდენიმე სანთელი დამინთონო სვეტიცხოვლის ტაძარში“.

თუ თქვენ არ გეწყინებათ, ამ საქმეს მე ვითავებ და კათოლიკოსს ვანიშნებ ამ

P.S. გუშინ ტფილისში მივიღე პარიზიდან აღმანახი „ბედი ქართლისას“ უკანასკნელი ნომერი, რომელშიც ასეთი ამბავია მოთხრობილი: განსვენებულ გ. რობაქიძეს ჯერ კიდევ მის სიცოცხლეში ზოგიერთი შარახვეტია ემიგრანტი მჯღაბნელი თავს ესხმოდა, აბრალებდნენ მას ბოლშევიკების ქებასა და „ნითელ ტალღებში“ ბანაობას.

კ.ტ

- 7. ვასილ მუჯანაძე - საქართველოს კომპარტიის ცეკას პირველი მდივანი 1953-1972 წლებში
8. რუსთაველოლოგი, ემიგრანტი
9. ამ პოლემიკის შესახებ იხ. ჩემი „მარტვილი და ალამდარი“, II, თბ. 2011
10. ალექსი ინაური - საქართველოს უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე 1953-1988 წლებში
11. წერილები გადმომცა ქალბატონმა ქეთევან კობახიძემ. მაღლობა მას.

აუბლიკაცია მოაგზავნა პროფ. სოსო სიგუაშვილმა

ამირან ხეცაძე

***

ქარი არ არის მინდვრის დამნდობი,
ეს კალიებიც ისე დახტიან,

დავალ ხეხილის სურნელით მთვრალი,
ამ ყვავილების სუნთქვით სნეული,

რა სატანჯვეთში მიწვევს ყიალი,
რას მეურჩები, ბედო სვიანო,

ვარ უმშვიდესი მთელი იერით,
ვეტრფი ზამბახებს სულის ფოფინით,

ზეცას ვეკუთვნი ჩემი ხილვებით,
არ მომაკლდება მარად დიდება

***

მთვარემ გაიძრო ნისლის ჩუსტები
და ფეხშიშველმა იწყო ნანალი,

გადაიფანტა ვერცხლების ფერფლი,
კვლავ მზის სხივების მოჩქეფს ბადაგი,

გულ-მკერდს ივსებენ ბაღნი ქარვებით,
ზღვა სურნელებით ისევ დავთვრები,

ეს უსულგულნო, შტერნი, ციგნები,
თავს მახეზრებენ ავი ანცობით,

ამერ-იმერო, კახეთო, ქართლო...
სულის სინმინდევ, ჯვარო და კვართო,

***

რა ჭირად მინდა ეს ყოფა,
დარდისგან ვდნები სანყალი,

***

ჰაერს ვნველი და ქარებს ვიურვებ,
ტანზე ვარსკვლავი ჭორფლად მაყრია,

***

მე ამ ალიონს შევხვდი იმედით,
ანი ლამეებს აღარ ვევენები,

არ ღავთომოთ

ნუ ვიკეკლუცებთ ახლა ლექსებით,
ყველამ ვუცვალთ აზრებს დინება,

***

მინდა ამ მიწას კელაპტრად ვენთო,
სიტყვაში მქონდეს მეტი ხავერდი,

ხელში მეჭიროს მთვარის ბულული,
ლოგინს მიშლიდეს ნორჩი ბინდები,

ცაზე მივადგა ნისლის ხარაჩო,
მიუვალერსო ვარსკვლავთა კონას,

ღრმად ჩავისუნთქო სხივების მტვერი,
ძარღვი ქართული სისხლით ავივსო,

მინდა ამ მიწას კელაპტრად ვენთო,
სიტყვაში მქონდეს მეტი ხავერდი,

***

იკლებს სამშობლოს რუკის სიდიდე,
გამოგვერეცხა ისე ტვინები,

ავგიღერია ფუყე თავები,
დაგვიბჩენია ურცხვად პირები,

დგას საქართველო დაცლილ ქვევრით,
გულ-მკერდზე ირტყამს დაკოჟრილ ხელებს,

წლებმა იმედის ფარდა დახია,
დღეები გვარჩის ყოფნის სიელმეს,

***

ვუცქერ ჰაერში ნავარდა მტრედებს,
ყაყაჩოს ლაშქარს მზისგან დაფერილს,

***

მზემ ალიონზე ცეცხლი დაანთო,
მიდამოს ოქრო გადმოაყარა,

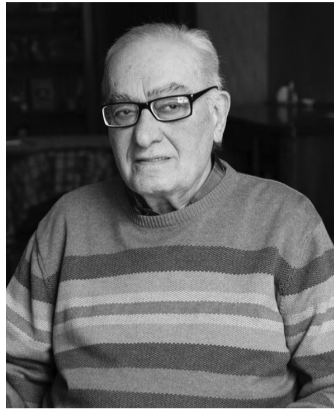
„მამული გასაჭირშია“

წერეთ ლექსები მრავალი,
ბეჭდეთ წიგნები ტომებად,

რა კეკლუცობის დრო არი,
რა ზეიმი და ლხინია,

გვეძახის სისხლი დაღვრილი,
წავმახვოთ ლექსის ისარი,

რა ჭირად გვინდა ვიცოცხლოთ,
თუ ვერვინ გვენახავს ერთიანს,

თეიმურაზ ქურდოვანიძე – 80

80 წლისა შესრულდა თვალსაჩინო ქართველი მწერალი და მეცნიერი თეიმურაზ დიმიტრის ძე ქურდოვანიძე. ამის გამო საქართველოს მწერალთა კავშირმა იუბილარს მისალმება გაუგზავნა. მისალმებაში ნათქვამია:

ბატონო თეიმურაზ!
საქართველოს მწერალთა კავშირი, თქვენი მეგობარი ქართველი მწერლები ღრმა პატივისცემით მოგესალმებიან ღვაწლმოსილ, მხცოვან შემოქმედსა და მეცნიერს და გილოცავენ დიდმნიშვნელოვან თარიღს თქვენს ცხოვრებაში — დაბადების 80 და ლიტერატურულ-შემოქმედებითი მოღვაწეობის 50 წლისთავს.

ნახევარი საუკუნის წინ დაიწყო თქვენი მწერლური ცხოვრება, როცა 1968 წელს საქართველოს ტელევიზიის ლიტერატურულ თეატრში დაიდგა თქვენი პირველი პიესა „ბარათაშვილის წერილები“. მას შემდეგ აქტიურად იღვწით სამწერლო ასპარეზზე და წარმატებით ეჭიდებით მწერლობის ისეთ ურთულეს ფანრებს, როგორიცაა პროზა, დრამატურგია, მხატვრული თარგმანი.

ქართული მკითხველი ცხოველი ინტერესით გაეცნო თქვენს რომანს „მწე ჩემდა ხარ“, რომელიც ქართული სოფლის ყოფას ასახავს. მისი გამორევი ჩვენი თანამედროვენი არიან, რომლებსაც ყოფითი და ზნეობრივ-მორალური პრობლემების დაძლევა უხდებათ. რომანის აქტუალობაზე ისიც მეტყველებს, რომ ის უკრაინულ და რუსულ ენებზე ითარგმნა...

ჩინებულ დრამატურგი ბრძანდებით. თქვენი პიესები „მინდია“, „მოშიძი ხასხასა ბალახში“, „მზის ყვავილი“, „ცისარტყელა ნაცრისფერ ლავაში“, „დღე ხვალისდელი“, „რეკვიემი“ წარმატებით იდგმებოდა ქართული თეატრების სცენაზე...

არაერთი მაღალმხატვრული თარგმანით გაგვახარეთ, თარგმნეთ რუსული მწერლობის ისეთი დიდოსტატების ნაწარმოებები, როგორც არიან ნიკოლაი გუმილიოვი, კონსტანტინე ბალმონტი, ოსიპ მანდელშტამი, ზინაიდა გიპიუსი, ვალერი ბრიუსოვი, არსენი ტარკოვსკი, მარინა ცვეტაევა, კონსტანტინე პაუსტოვსკი.

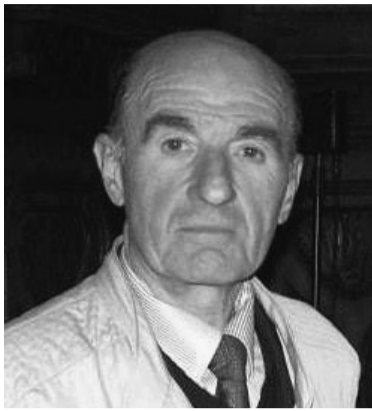
უყურადღებოდ არც პატარები დაგიტოვებიათ და მათთვის საყურადღებო საბავშვო მოთხრობების კრებულები („საშობაო ზღაპრები“, „ნიასა და ნიკასათვის“, „ნიინია“) შექმენით.

არ შეიძლება ცალკე არ აღინიშნოს, რომ ქართულ ფოლკლორს თქვენი სახით მართლაც რომ დიდებული მკვლევარი ჰყავს. ფოლკლორის საკანძო პრობლემათკას მიეძღვნა თქვენი როგორც საკანდიდატო („ქართული ხალხური რომანტიკული ეპოსი „ეთერიანი“, — 1967 წ.), ისე სადოქტორო („ქართული ხალხური ჯადოსნური ზღაპრის პოეტიკა“ — 1979 წ.) ნაშრომები. ფილოლოგიის მეცნიერების დოქტორმა და პროფესორმა მთელი ცხოვრება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაატარეთ და სამეცნიერო სამყაროს შესთავაზეთ ისეთი მნიშვნელოვანი ნიგნები, როგორცაა „ეთერიანი“, „ქართული ხალხური ჯადოსნური ზღაპარი“, „ზღაპარ იყო, ზღაპარ იყო“, „ვაჟა-ფშაველა და ხალხური პოეტური სიტყვა“, „ქართული ხალხური ზღაპრები“, (ეს უკანასკნელი ორ ტომად გამოიცა მოსკოვში).

არჩეული ხართ ფოლკლორის შემსწავლელი საერთაშორისო საზოგადოებისა და სხვა არაერთი სამეცნიერო საბჭოს წევრად.

ბატონო თეიმურაზ!
კიდევ ერთხელ გულწრფელად გილოცავთ საიუბილეო თარიღს ღირსეულ შემოქმედსა და მოქალაქეს, გისურვებთ დიდხანს სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას და თქვენი სანუკვარი ოცნებების ახდენას.

საქართველოს მწერალთა კავშირი

მურთაზ კანკაძე – 75

75 წლისა შესრულდა ცნობილი ქართველი მწერალი და ჟურნალისტი მურთაზ კლიმენტის ძე კანკაძე. ამის გამო საქართველოს მწერალთა კავშირმა იუბილარს მისალმება გაუგზავნა. მისალმებაში ნათქვამია:

ბატონო მურთაზ!
საქართველოს მწერალთა კავშირი, თქვენი მეგობარი ქართველი მწერლები პატივისცემით მოგესალმებიან ამაგდარ შემოქმედს და გილოცავენ დაბადების 75 წლისთავს.

თქვენი მწერლური ნათლობა წინარე საუკუნის 60-იან წლებში შედგა, 1957 წელს, როდესაც წყალტუბოს რაიონულ გაზეთ „დროშაში“ გამოქვეყნდა თქვენი პირველი ლექსები „ყველა ომის მდობს ასე მოუვა“. მას შემდეგ ნაყოფიერ შემოქმედებით მოღვაწეობას ეწევეთ და თქვენი ლექსები, მხატვრული ნარკვევები და პუბლიცისტური სტატიები სისტემატურად ქვეყნდებოდა ქართულ პერიოდიკაში, გამოდის ცალკე ნიგნებად.

თქვენი პოეტური კრებულები „აღმართი“ და „ჩემი მწვერვალი მიმელის მალა“ მოიწონა მკითხველმა, მოიწონა ალალი და სამშობლო ქვეყნის უსაზღვრო სიყვარულით გამსჭვალული ლექსებისათვის.

უყურადღებოდ არც პატარები დაგიტოვებიათ და მათ უძღვევით საბავშვო ლექსების კრებული „მგერა, გამისხენებო“.

როგორ შეიძლება ღრმა პატივისცემით არ ითქვას ის, რომ მთელი თქვენი შეგნებული ცხოვრება მშობლიური რაიონის – წყალტუბოს წინსვლასა და სულიერ განვითარებას შეაღწიეთ. მრავალი წელია, რაც გაზეთ „ახალი წყალტუბოს“ მთავარი რედაქტორი ბრძანდებით და მნიშვნელოვანი წვლილი შეგაკეთებ, რომ წყალტუბოში ქართული სულის, ქართული სულიერების პრიმატი იგრძნობოდეს. შეთავსებით ლექციებს კითხულობთ ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტში, ჰუმანიტარულ ინსტიტუტ „იმერეთში“, საერო ინსტიტუტის ქუთაისის სასწავლო-სამეცნიერო ცენტრში, ქუთაისის ხელოვნების ინსტიტუტში. არჩეული ხართ კავკასიის ხალხთა მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად, იპოლიტე ხეიჩიას სახელობის იუმორის ეროვნული აკადემიის წევრად, საქართველოს მწერალთა, ხელოვანთა და მეცნიერთა ეროვნული აკადემიის წევრად. წლების განმავლობაში ხელმძღვანელობდით გაზეთ „წყალტუბოს“ რედაქციასთან არსებულ ლიტერატურულ გაერთიანება „სათაფლიას“, თანამშრომლობდით გაზეთ „კრიმინალურ ქრონიკაში“, იყავით რა ამ გაზეთის იმერეთის საკორესპონდენტო პუნქტის ხელმძღვანელი.

დაჯილდოებული ხართ ღირსების ორდენით, მონიჭებული გაქვთ სერგეი მესხის სახელობის პრემია, საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტის საპატიო წოდება, არჩეული ხართ წყალტუბოს საპატიო მოქალაქედ.

ბატონო მურთაზ!
კიდევ ერთხელ გულთადად გილოცავთ საიუბილეო თარიღს ქართული ლექსის ერთგულ ჯარისკაცს, გისურვებთ დიდხანს სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას და შემოქმედებით წინსვლას.

საქართველოს მწერალთა კავშირი

მამუკა დოლიძე — 70

70 წლისა შესრულდა თვალსაჩინო ქართველი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე მამუკა გივის ძე დოლიძე. ამის გამო საქართველოს მწერალთა კავშირმა იუბილარს მისალმება გაუგზავნა. მისალმებაში ნათქვამია:

ჩვენო მამუკა!
საქართველოს მწერალთა კავშირი, თქვენი მეგობარი ქართველი მწერლები გულმხურვალედ მოგესალმებიან ქართული სამწერლო ოჯახის ერთ-ერთ ღირსეულ წევრს და გილოცავენ დაბადების 70 წლისთავს.

თქვენი მწერლური ნათლობა ჟურნალ „ცისკარში“ 1974 წელს შედგა, სადაც თქვენი პირველი მოთხრობა „მოლოდინი“ გამოქვეყნდა. მას შემდეგ თქვენი ნაწარმოებები პერიოდულად ქვეყნდებოდა ჩვენს სალიტერატურო ჟურნალ-გაზეთებში, იდგმება თეატრების სცენაზე.

თქვენი რომანები და მოთხრობების კრებულები („ფიქრის გორა“, „არაფრის შესახებ“, „პიკის საათი“, „მდგმურები“, „გზა“, „გასეირნება დროთა სივრცეში“) ქართველი მკითხველის დამსახურებული ყურადღებითა და მონონებით სარგებლობს, იმ მკითხველისა, რომელმაც იცის ჭეშმარიტი ლიტერატურის ფასი და მნიშვნელობა. ამ ნაწარმოებებში ქართველი კაცის იჭვანარევი ფიქრია დაუნჯებული მისი სამშობლოს წარსულზე, აწმყოსა და მომავალზე. მწერლური ალლო, ტიპებისა და ხასიათების შექმნის უნარი. ფსიქოლოგიზმი და შეფარული იუმორის გრძნობა გამოარჩევს თქვენს ლიტერატურულ ტექსტებს და ყველა საფუძველს გვაძლევს საიმისოდ, რომ თანამედროვე ქართული მწერლობის ავანგარდში მოგიხსენიოთ.

მწვენიერი პიესების ავტორი ბრძანდებით. თქვენი პიესები („მდგმურები“, „ხმესა და ჩრდილებში“, „ქურდი“, „თამაშგარე დარჩენილ თეატრში“) წარმატებით იდგმებოდა ქართული თეატრების სცენაზე. მათგან ყველაზე დიდი აღიარება „მდგმურებს“ ხვდა წილად, რომელიც მეტეხის თეატრში დაიდგა. ამ პიესის მიხედვით შექმნილ სრულმეტრაჟიან ფილმს ინტერესით უყურებდნენ კინოთეატრებში. „მდგმურები“ სატელევიზიო პიესადაც იქცა.

თქვენი შემოქმედების საუკეთესო ნიმუშები ითარგმნა რუსულ, ინგლისურ და გერმანულ ენებზე. ჩინებულად თარგმნეთ როგორც ჰამფრის „ცნობიერების ნაკადი თანამედროვე პროზაში“.

თქვენი სახით თანამედროვე ქართულ ფილოსოფიურ სკოლას მეტად საყურადღებო წარმომადგენელი ჰყავს. ამის დასტურია თქვენი როგორც საკანდიდატო („მიზეზობრიობის და დამატებითობის კატეგორიათა ურთიერთკავშირის დიალექტიკა“, 1981 წ.), ისე სადოქტორო („დამატებითობის პრინციპი კვანტურ მექანიკაში და ფენომენოლოგიური მეთოდი სიტყვიერ ხელოვნებაში“, 1990) მონოგრაფიები. წლების განმავლობაში მუშაობდით სავლენო თეორიის სახელობის ფილოსოფიის ინსტიტუტის თეორიული ფილოსოფიის განყოფილების გამგედ, ლონდონის უნივერსიტეტისა და იტალიის ქალაქ მაჩერატოს უნივერსიტეტის ვიზიტორ-პროფესორად; ამაჟამად თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფილოსოფიის ინსტიტუტის პროფესორი ბრძანდებით და სტუდენტებს ფილოსოფიის საფუძველებს აზიარებთ.

წლების განმავლობაში მუშაობდით ჟურნალ „ხელოვნების“ პასუხისმგებელ მდივნად, არჩეული იყავით ასოციაცია „მნათობის“ გამგეობის წევრად, უცვლელად მონაწილეობდით ბიჭვინთა — ქობულეთის დრამატურგთა სემინარებში, რედაქტორობდით თქვენს მიერვე დაარსებულ ჟურნალ „კულტურა და ფილოსოფიას“, რომელშიც დიდი ადგილი ეთმობოდა ქართულ მწერლობას.

თქვენი მრავალწლიანი, მნიშვნელოვანი მოღვაწეობა მწერლობასა და მეცნიერებაში ნიკო ნიკოლაძის პრემიით აღინიშნა. ინგლისში ჩატარებულ „ვეროდრამის“ საერთაშორისო კონკურსზე 2013 წელს პირველი პრემიით დაჯილდოვდით...

ბატონო მამუკა!
კიდევ ერთხელ სიყვარულით გილოცავთ საიუბილეო თარიღს ჩვენს ძვირფას თანამოქალაქეს, დღევანდელ და მზვერველობას გისურვებთ თქვენი საქსავი სამშობლოს მუხლჩაუხრელ მსახურს.

საქართველოს მწერალთა კავშირი

კატრინია დელონი

გოგონა სარკეში

სარკესთან მჯდარი ფიქრმა წამილო,
თვალებზე ცრემლი შევიმშრალე,

ფიქრი

ჩემს კარებთან ყოველ ღამე
მონატრებით მხვდება,

მერე ყურში ჩამჩურჩულეს,
რომ ძლიერი მქვია.

ნიღაბი

ვხედავ, სულყველამ ჩამოიხსნა
ცხადში ნიღაბი,

მთელი სამყარო,
რადგან მჯეროდა, ამარცხებდა

გული აჩუქეთ

ის, ვინც ოქროზე ყვავილს არ გაცვლის,
ხალხნო, სიგიჟეს ნუ დააბრალებთ,

ორი დედა

როცა სიტბო მომინდება,
როცა სევდა მეძალება,

ახალი წლის თბილისი

ჩემმა ქალაქმა საახალწლო ქურქი ჩაიცვა,
თეთრებში, როგორც დედოფალი,

არ მოიწყინო, არ დაეჭვდე, არ დაილალო,
ვიცი, რამდენმა ქარიშხალმა გადაგაარა,

იასამანი

როცა ჩამოხმა იასამანი,
ციდან დაეშვა თეთრი თოლია,

ქალის სიმდიდრე და სიღამაზე

სამკაულებით თავს თუ იწონებ,
თან ეს ცხოვრება მოგწონს ძალიან,

პაატა დევდარიანი

***

ღამით ზეცას რომ შევხვდე, მრავლად
მოსჩანს შავი რკალი,

გელა-გელუკა ბუილიშვილი

ისა იძნება, რაც უნარიან

თუ ეს ქვეყანა დასაგმობია, როგორ ყვავიან ბაღში ვარდები, რატომ იმღერის ჩიტი გოგია „ნუ გათათრდები, ნუ გათათრდები!“ მყინვარზე ყინვის განიაღვრება ქარიშხლის შებმა მუხის გრიალთან, დილის ცისკარის ამობრწყინება რა კავშირშია ადამიანთან? თუ ეს ცხოვრება სიზმრის ტოლია, ზღაპარია და მითი, ლეგენდა სიცოცხლეს აზრი აღარ ჰქონია და სულერთია ვინ იმღერეთა. მაგრამ სამყარო, მისი გამჩენი არის ღმერთი და მისი გენია, მისი ნებაა სხვა დანარჩენი, ისე იქნება, რაც უნერია.

იმ ტყის ბოლოს...

გოგო-ბიჭი თხებს ვმწყემსავდით იმ ტყის ბოლოს, კუთხეში, დრო ნელ-ნელა გადიოდა ერთმანეთის ნუგეშში. ცაცხვს ფუტკარი დახვეოდა, თხებმა რქები იშიშვლეს, გოგოს კაბა გახეოდა, ნუხდა მკერდის სიშიშვლეს. ქარი შლიდა ყურის ბოლოს ჩამოშვებულ კულულებს, ჩუმად ვჭერეტი ლამაზ გოგოს გულის ქორფა კუკურებს. შინდის ტოტი ირხეოდა, იხრებოდა ჩვენს ყურეს, გოგო ტუჩებს მთავაზობდა მისი უბის შემყურეს.

ოთარ ტომარაძე

***

სალამოს ნიავმა აივსო მარაგი ბუხარში სტროფები ალებად კვიან, ჩემი სტრიქონები ფურცელზე ნალაგი ემსგავსა ნათებას უთვალავ ქიმიან. ქარმა აიტანა ქარტების ჯგებირი სულის სავანეში ქარიზმა გორდება, ვიყავი რითმაში გაყრილი ზეპირი პოეტის სახელით შემულილი გოგება. ეს მე ვარ, თითებზე დასვრილი მელანი, სხეულზე მიზეზი ნამოშლილ ხაოთა, მათხოვარს მოვპარე ადგილი ვერანი - შეკრული „სენაკი“ ფერად მუყაოთა. რამდენი საამო სინაზე ვანვალე ბოდიში, მგოსანის მოვისხი არშია, ყოველი ლამება გაჭრილი საძვალე, თენება - სიკვდილის უფალო მარშია. დაე მეპატონოს მორალი ახსნილი აღვირით, ათასი უნიჭო „ქმნილება“, ეს იყოს სანაგვე კერაზე გზა-ხსნილი და კრული პოეტის საქვეყნო მხილება.

ენდი ნემსინვერიძე

მა სიზარის მეშინია

ახლაც მესმის ძგერა გულის, მერცხალივით რომ დგამ ბუდეს და წვიმა მსურს გაზაფხულის, ნიაღვრებად მოდგაფუნდეს.

რომ ცრემლებად წასკდეს ზეცას, მდინარეა მთაზე ღელის, ტანზე სველი კაბა გეცვას, მშლელად ჩემი საღერღელის.

ზურგით დაუდგე, ტყისკენ სახით, ცეცხლზე კაბის გაშრობისას და შიშველი წარმოსახვით, გნახო როგორც ბავშვობისას.

სიკვდილს რაც სურს მესმის ღიად, სულ არ ვდარდობ რომ დავმინდე, მე სიბერის მეშინია, ვაი, თუ ცოცხალს დამავინწყდე.

მაია დიაკონიძე

ნუ მიმატოვებ

ნუ მიმატოვებ, როგორც ყვავილს ჰერბარიუმში, როგორც სიკეთეს, რომელიც რომ აღარ გჭირდება,

როგორც იმ ძველ წიგნს, ათასჯერ რომ გადაიკითხე, გადადგება კი, ვიცი, ოდნავ გაგიჭირდება.

ნუ მიმატოვებ, ჩემი გული ისევე გაგათბობს, ზამთარში ცეცხლზე უარი თქვა, ალბათ ძნელია, ჭირხლი ტოტებზე ვერცხლისფერად ისევე ქანაობს,

თოვლის ფიფქები ფიჭვის ნიწვებს არ დასცვენია.

კვამლის ბოლქვები ცის ტატნობზე სურათებს ხატავს,

შავ ღრუბლებს ქარი სადარბაზოდ ისევე გაიწვევს,

თეთრ სუფრას გაშლის მთის მწვერვალზე, მოსალამებულს,

და ცივ ქარაშოტს ხანჯლით ცეკვა ისევე მოუწვევს.

ქორნილი არის, ამ ქორნილში მე ვარ თამადა, ნეფე - ცივი მთა, დედოფალი - ცივი ქარია, აჟიფივებულ ჩიტებსა და ჭილ-ყვავს

ვუყურებ, მოსალოცებით მოსულან და მოუხარიათ. მეც მიხარია, გრიგალი და ყინვა, სიცივე, ვიცი გჭირდება, კერიასთან ცეცხლი

დავანთოთ, ნუ მიმატოვებ, ზამთრის სუსხი ისევე ჩამოკრავს,

ნუ მიმატოვებ, მთის წვერებზე ისევე ჩამოთოვს.

მარი იმერი

პოეტი არ ვარ!

პოეტი არ ვარ, ისე, უბრალოდ მხოლოდ რითმებთან მიყვარს თამაში, ლექსია სულის მნიფე აკიდო, ჩემი ცხოვრების ფერთა გამაში.

პოეტი არ ვარ, ისე, უბრალოდ მიყვარს რითმებთან გამოზამთრება, შენი ნებაა მხოლოდ უფალო! ტკივილებს შორის გამონათება.

პოეტი არ ვარ, ხანდახან ისე, დაგროვილ ნალველს რითმებად ვანყო, ის, რაც მე ლექსში იმედებს მივსებს სხვისთვის ნააგავს სიტყვების საწყობს.

პოეტი არ ვარ, ვარ მარტოსული, ლამაზ რითმებში ვარ მოთამაშე, სულის სისაყვე ვინ ჰპოვა სრული მოდით, მიამბებტ ლექსის გარეშე!

პოეტი არ ვარ, ახლა რომ მკითხოთ, იმედის ფრთებით ცას ვითარებებ, ლექსია ჩემი სულის აკიდო, არ შემოიძლია ლექსის გარეშე!

ეთერ აფაქიძე

საით მიიქანავი?!

ჩემო ტკბილო საქართველო, საით მიექანები?! ყველა მხრიდან გებრძვიან დიდი ქარიშხალები. როგორ არეულია შენი ყოფის დავთარი, როდის უნდა გაირჩეს მტყუანი და მართალი?! რა გიშველო, არ ვიცი, საით მოგცე მხარია, ითმენ, როგორც ზვარაკად შესაწირი ხარია.

გალაქტიონ ღლონტი

აი, ჩამი მაშული

სახლი მთაში, სახლი ბარში, ზედ ზღვის პირას ჩადგმული, ხალხი ლაღი, გულგადაშლით, აი, ჩემი მაშული.

აივნები, აივნები მივივებით გაბმული, ხალხი თბილი, წმინდა ნების, აი, ჩემი მაშული.

ვაზი ხეზე, ვაზი სარზე, სახლებზე განაბული, აღმაფრენი სილამაზე, აი, ჩემი მაშული.

სუფრა სახლში, სუფრა გარეთ, ღვინოთი დანამული, მასპინძელი გულმზურვალე, აი, ჩემი მაშული.

ციური თარგამაძე

***

ფიქრით ვიყავი წარსულში, ლამენი დამთენებია, გმირნი, ნაბრძოლნი სულში და ნიგნებში გაცოცხლებიან.

ეს ისტორია ქართლისა სისხლის ზღვა-მდინარენია, აქ სული ტირის ღმერთისა, ტირის მართალი გენიაც.

როდესაც ვწერდი ამ პუნქარებს, ცრემლი მდიოდა... თან ცხელი, ყველგან ვიყავი, სადაც კი იდგა, იბრძოდა ქართველი.

ვიყავი წმინდა ნინოც და გზად მოვდიოდი მარტოდა, ხან ქარიშხალი მომძახდა, ხან ფარავანზე მათოვდა.

ხან გორგასალი ვიყავი, შინაურ მტრისგან დააჭრილი ოცნებას, ჩიტისფრთებიანს, ყველა ფრთა ჰქონდა ნაჭრილი.

მე ვერ შევძლებდი ნინობას, ფიქრით ვიყავი მის გვერდით, მე ვერ შევძლებდი გმირობას, მათ განცდებს ვგრძნობდი, ვისმენდი.

გავითავისე მათი ხმა, მათი ნაბიჯი, ჩივილი, გვაიგივებდა ერთი ცა და საქართველოს ტკივილი.

ერთხელ დავითიც ვიყავი „გალობით სინანულისა“, რვეულიც, ნაუკითხავი, აუნონავი სულისა.

ვით შვილს, დემეტრეს, დავითის, ბიძა ობლოს არ ახარებს, ავჯანყდი დემნას სახელით, მერე თვალეზი დამთხარეს.

თამარის ცრემლით ვათენე, ვგლოვე სვლაც ფეხშიშველია, ქეთევანს შანთს რომ ადებდნენ, მტკივა ამდენი წელია.

ხან მამულუქად გამყიდეს, ხან ფერეიდანს ვტიროდი, „სამშობლოვ, გყიდიან ისევე?“, ცხად-ძილში ამას ვყვიროდი.

სააკაძისებრ მეძახეს მოლაღატი და ცბიერი, გულს მქონდა მწარე სიმართლე, არ შევიცვალე იერი...

ვინ დამამარცხებს, არ ვიცი, რომელი სჯულის, ერისა, დასასრულიც და საწყისიც საქმეა უფლის ნებისა.

ოღონდ დღეს ღმერთს ვთხოვ ლაღადით: ამ ნაბრძოლს საქართველოსა, ისევე და ისევე ნუ გახდის მტერთ საბურთაო მდელოსა.

